

De leden van het projectteam

Datum
30 augustus 2010

Status
Definitief

memo

Inrichtingsvoorstel
werkgroep 'inrichting Korte Voorhout '

Samenstelling werkgroep:

Organisatie:	Functie:
Atelier Rijksbouwmeester	Architect
Copijn Boomspecialisten	European Tree Technician
Gemeente Den Haag	Expert Centrumzone
Rijksgebouwendienst	Procesmanager
Gemeente Den Haag	Programmamanager openbare ruimte

Opdracht:

Het vervaardigen van een inrichtingsvoorstel voor het Korte Voorhout dat tegemoet komt aan de essentiële voorwaarden van zowel het Rijk als de Gemeente Den Haag.

Uitgangspunten:

- een "gesloten bladerdak"
- handhaving van vier bomenrijen aan het Korte Voorhout
- handhaving basisblok uit stedenbouwkundig kader (d.d. 24 februari 2010)
- programma van eisen / ambitie nieuwbouw Hoge Raad der Nederlanden

Gewenst resultaat:

Een inrichtingsvoorstel dat een uitspraak doet over:

- de positie van de 4 bomenrijen;
- het aantal bomen per bomenrij;
- de speelruimte ¹ binnen bomenrij 1;
- eventuele mogelijkheden voor de beelden;
- het voorrijden t.b.v. de HR (kiss&ride);
- de inpassing van het advies van de NCTb;
- de toepassing van KernGezond materiaal in de openbare ruimte i.r.t. mogelijkheden voor aanpassingen bij het voorgebied van de nieuwbouw HR;
- de stedenbouwkundige enveloppe.

Hierbij moet het resultaat:

- een maximale kwaliteit bewerkstelligen ten aanzien van het "gesloten bladerdak";
- voorzien zijn van inhoudelijke argumentatie;

¹ Speelruimte betekent hoe om te gaan met de afstanden tussen de bomen in deze rij, zijn deze gelijk of kan hierin gedifferentieerd worden, in het kader van het bieden van ruimte voor het positioneren van de beelden of het maken van geledingen in het gebouw.

- een optimale relatie kunnen bewerkstelligen tussen de gewenste architectonische kwaliteit van de nieuwbouw en de kwaliteit van de omgeving;
- een goede basis creëren die het mogelijk maakt dat de HR een passende verschijningsvorm bij haar ambitie krijgt.

Datum

30 augustus 2010

Plangebied

Naar aanleiding van het uitwerken van het inrichtingsvoorstel voor het Korte Voorhout doet de werkgroep het in bijlage 1 gepresenteerde voorstel ten aanzien van het plangebied.

Het plangebied maakt onderdeel uit van de ontwerp-opgave. Dit betekent dat het consortium voorstellen moet doen voor de inrichting van het voorgebied van de nieuwbouw van de Hoge Raad. De uitwerking hiervan dient wel in lijn te zijn met de visie die de Gemeente op dit moment aan het ontwikkelen is voor de stad vanaf het Korte Voorhout tot aan de Plaats in Den Haag. Het consortium zal het ontwerp afstemmen met de Gemeente. Het Rijk is hierbij eindverantwoordelijk voor de gebouwelijke kant, de Gemeente Den Haag voor de openbare ruimte.

Inrichtingsvoorstel

Het inrichtingsvoorstel, zoals gepresenteerd in bijlage 1, 2 en 3, komt tegemoet aan de essentiële voorwaarden van zowel het Rijk als de Gemeente Den Haag en doet onderstaande uitspraken over de in de opdracht geformuleerde onderwerpen.

De positie van de 4 bomenrijen:

Bomenrij 1:

De 14 bomen die de huidige bomenrij 1 telt worden allemaal gerooid. Er wordt een nieuwe bomenrij geplant op een afstand van 7,4 meter vanuit de rooilijn van de nieuwbouw van de Hoge Raad tot aan het hart van de nieuwe bomen.

Bomenrij 2, 3 & 4:

De huidige positie van bomenrij 2, 3 & 4 wordt gehandhaafd.

Het idee is dat bomenrij 1,2 en 3 een compacte eenheid vormen en dat bomenrij 4 hier als gevolg van de bestaande profilering wat verder van af staat. De vier bomenrijen vormen samen een groene kamer, net zoals de bomen op het Lange Voorhout. Dit betekent dat het profiel ter plaatse van de Amerikaanse Ambassade en de schouwburg vrij wordt gehouden van groen.

De positie van de bomenrijen hangt nauw samen met de kwaliteit van het bladerdak. Om een maximale kwaliteit te kunnen bewerkstelligen ten aanzien van het gevraagde 'gesloten bladerdak' dient te allen tijde een lichtstrook gecreëerd te worden tussen bomenrij 1 en 4 en de gevels van respectievelijk de nieuwbouw van de Hoge Raad en het Ministerie van Financiën (tpv Financiën is lichtstrook reeds aanwezig). Een lichtstrook is namelijk zeer bepalend voor de sfeer onder het bladerdak zelf en dient gerealiseerd te worden door een takvrije zone van minimaal 3 meter

vanuit de gevel. Naast een lichtstrook zal er ten aanzien van de bomen ook groeiplaatsverbetering en een bepaald snoeiregiem gehanteerd moeten worden. Dit is niet alleen om de afstand van de bomen tot de gevels in de toekomst te waarborgen, maar ook om de nieuwe bomen in bomenrij 1 goede groeikansen te geven én om de kwaliteit van het bladerdak zelf te optimaliseren. Voor het uitgebreide verhaal mbt de groeiplaatsverbetering, duurzame groeiplaatsen en het snoeiregiem wordt verwezen naar bijlage 4 en 5. Tevens wordt er in bijlage 4 door de werkgroep een voorstel gedaan voor het soort boom en de omvang die in aanmerking komen voor de herplanting van bomenrij 1.

Datum
30 augustus 2010

De huidige kabels en leidingen zijn gesitueerd tussen de huidige gevels van het voormalig AXA-pand en de Franse Ambassade en bomenrij 1. Tussen bomenrij 1 en de trambaan zijn geen kabels en leidingen gesitueerd. Dit betekent dat bomenrij 1 zonder belemmeringen herplant kan worden in de richting van het Ministerie van Financiën.

Voor de inhoudelijke onderbouwing m.b.t. het rooien van de huidige bomenrij 1 wordt verwezen naar bijlage 6.

Het aantal bomen per bomenrij:

Bomenrij 1:

De nieuwe bomenrij 1 telt maximaal 11 en minimaal 10 bomen.

Bomenrij 2,3 & 4:

Alle bestaande bomen in deze rijen blijven gehandhaafd. Dit betekent voor bomenrij 2 in totaal 15 bomen, voor bomenrij 3 in totaal 14 bomen en voor bomenrij 4 in totaal 11 bomen.

Om een heldere afbakening te krijgen van de eerste groene kamer bij het betreden van de stad worden hierbij de volgende eisen gesteld ten aanzien van de kop en de staart van de bomenrijen:

Kop van bomenrijen (Malieveldzijde):

De eerste boom tpv rij 1, staat op gelijke hoogte als de eerste bomen in de rijen 2 en 3; de eerste boom van rij 4 springt iets terug.

Staart van bomenrijen (zijde tpv Amerikaanse Ambassade/schouwburg):

De laatste boom tpv rij 1, staat op gelijke hoogte als de laatste boom en in de rijen 2 en 3; de laatste boom van rij 4 springt iets terug.

De speelruimte binnen bomenrij 1:

Een volledige bomenrij 1 bestaat in totaal uit 11 bomen die met een onderlinge hart-op-hart-afstand van 9,24 meter ten opzichte van elkaar gerangschikt staan.

In een volwaardige rij van 11 bomen bestaat de mogelijkheid om maximaal 1 boom weg te laten. Het weglaten van de boom creëert namelijk mogelijkheden voor de expressie van de nieuwbouw van de Hoge Raad en voor mogelijke uitspringende delen uit de gevel. De onderlinge hart-op-hart-afstand van de 10 resterende bomen wordt dan in plaats van 9,24 meter minimaal 7,5 meter.

De eerste twee bomen ter plaatse van de kop en de staart van de rij zullen te allen tijde geplant moeten worden om het begin en einde van het gesloten bladerdak te borgen. De overige 6 bomen in rij 1 mogen vrij verdeeld worden over de resterende 77 meter, rekeninghoudend met de minimale hart-op-hart-afstand van 7,5 meter tussen de bomen onderling.

Datum
30 augustus 2010

Het idee is dat een volledige bomenrij 1 met 11 bomen qua dichtheid de grens vormt van het bladerdak, die gelijk is aan bomenrij 4, ook met 11 bomen en dat een onderbroken bomenrij 1 met 10 bomen qua dichtheid en onderlinge afstand tussen de bomen het patroon aanneemt van bomenrij 2 en 3 met respectievelijk 15 en 14 bomen.

Eventuele mogelijkheden voor de beelden:

De huidige beelden zijn onlosmakelijk verbonden met de Hoge Raad en zijn onderdeel van de ontwerp-opgave. Dit betekent dat ze bij de nieuwbouw, afhankelijk van het ontwerp van het consortium, buiten of binnen een plaats krijgen. Indien de wens bestaat om de beelden in de openbare ruimte te plaatsen, dient de positionering van de beelden, evenals het ontwerp van het voorgebied, te passen binnen de visie die de Gemeente op dit moment aan het ontwikkelen is voor de stad vanaf het Korte Voorhout tot aan de Plaats in Den Haag.

Het voorrijden t.b.v. de Hoge Raad (kiss&ride);

De profilering vanaf de rooilijn van de nieuwbouw van de Hoge Raad tot aan bomenrij 2 bestaat uit:

1. trottoir
2. bomen/trottoir
3. fietspad
4. rijbaan

Het voorrijden t.b.v. de Hoge Raad zal via het trottoir kunnen plaatsvinden. Alleen ter plaatse van de hoeken van het gebouw krijgt een auto de mogelijkheid om de stoep op te kunnen rijden. Er wordt geen formele kiss&ride toegestaan waarbij het voorgebied zichtbaar aanpast wordt aan de eisen die gesteld worden aan een kiss&ride (bijvoorbeeld: parkeerplek, rijbaan, etc.). De oplossing voor de kiss&ride wordt meegenomen in het ontwerpvoorstel voor het voorgebied van de nieuwbouw van de Hoge Raad.

De inpassing van het advies van de NCTb:

Op basis van het feit dat er geen specifieke dreiging tegen de Hoge Raad en/of zijn medewerkers bestaat, dient de nieuwbouw te voldoen aan de basisbeveiligingsmaatregelen. Dit betekent dat het gebouw weerstand moet bieden aan inbraak, insluiping, demonstraties, blokkade van toegangen, bezetting van het gebouw of terrein en verstoring van de bedrijfsvoering via logistieke voorzieningen (poederbrief, bommeldingen). Er is geen beveiligde afstand mogelijk tussen de gevel en het openbaar gebied die voorkomt dat het gebouw benaderbaar is voor publiek. De beveiligingsmaatregelen die deze scenario's beheersbaar maken liggen daarom op gebouwniveau.

De toepassing van KernGezond materiaal in de openbare ruimte i.r.t. mogelijkheden voor aanpassingen bij het voorgebied van de nieuwbouw HR:

Hierbij geldt hetzelfde als voor de beelden. Het ontwerp van het voorgebied van de nieuwbouw dient in lijn te zijn met de visie die de Gemeente op dit moment aan het ontwikkelen is voor de stad vanaf het Korte Voorhout tot aan de Plaats in Den Haag.

De stedenbouwkundige enveloppe:

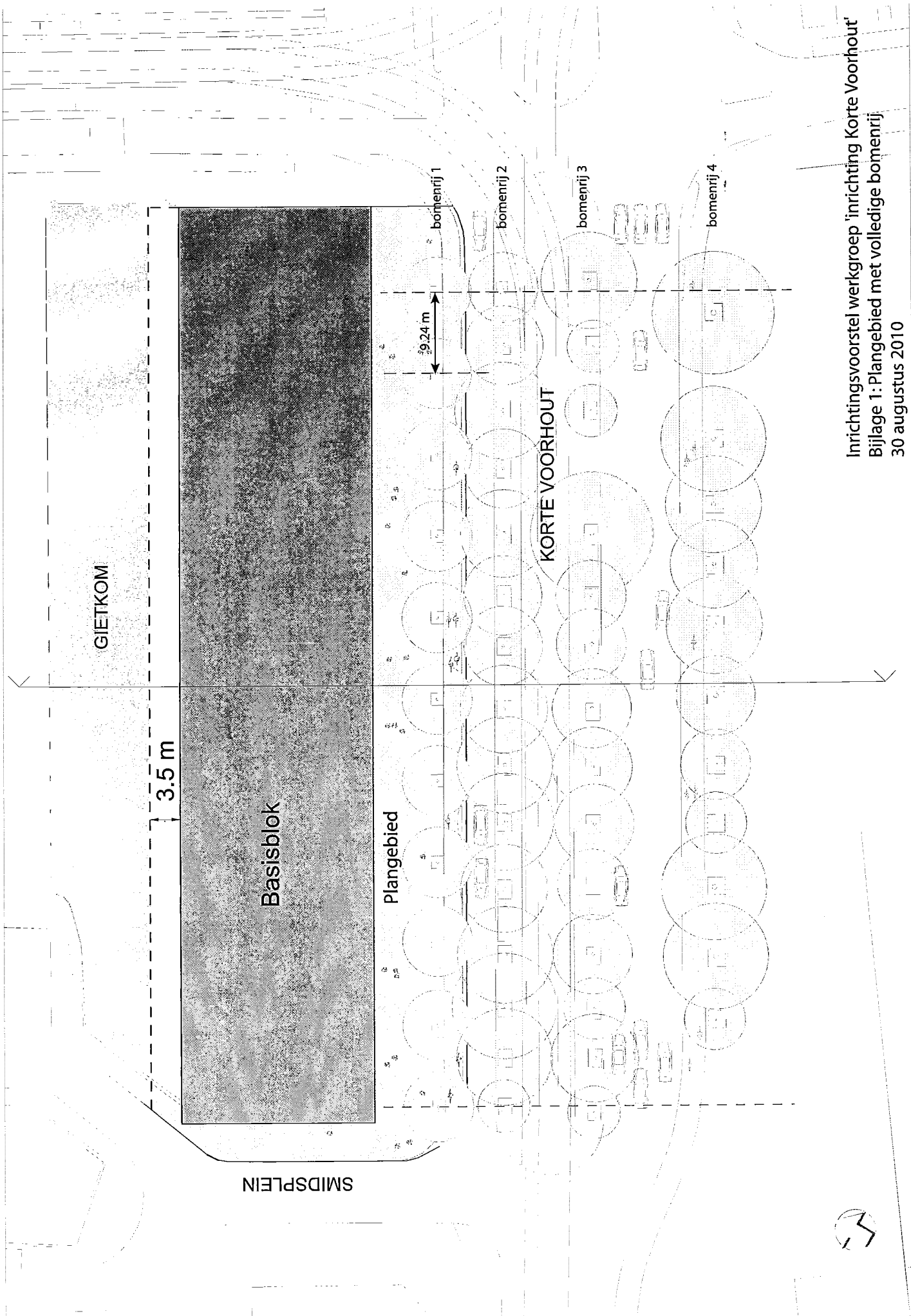
De uitgangspunten voor de stedenbouwkundige enveloppe, zoals vastgelegd in het stedenbouwkundig kader, d.d. 24 februari 2010, blijven van kracht. Alleen de uitbouwmogelijkheden van de nieuwbouw van de Hoge Raad worden ten gevolge van de gemaakte afspraak over het handhaven van 4 bomenrijen aangepast door het:

- terugbrengen van de uitbouwmogelijkheid aan de voorzijde van het basisblok van 50% naar 20% van het bijbehorende gevelvlak (reductie bouwvolume met 611 m² aan voorzijde).
- terugbrengen van grens vanaf waar het aan de voorzijde is toegestaan om te starten met uitbouwmogelijkheden van 3,5 meter naar 21,5 meter aan de Prinsessegrachtzijde en 13,7 meter aan het de Smitswaterzijde.
- uitbreiden van de uitbouwmogelijkheden aan de achterzijde van het basisblok van 50% naar 60% van het bijbehorende gevelvlak geldend tot aan de grens van de bebouwing t.p.v. het Smitswater*, (uitbreiding bouwvolume met 164 m² aan achterzijde).
- uitbreiden van de uitbouwmogelijkheden aan de bovenzijde van het basisblok door de gevellijn van deze uitbouw slechts op 1,5 meter terug te leggen t.o.v. het basisblok i.p.v. op 3,5 meter. (uitbreiding bouwvolume met 464 m² aan bovenzijde).

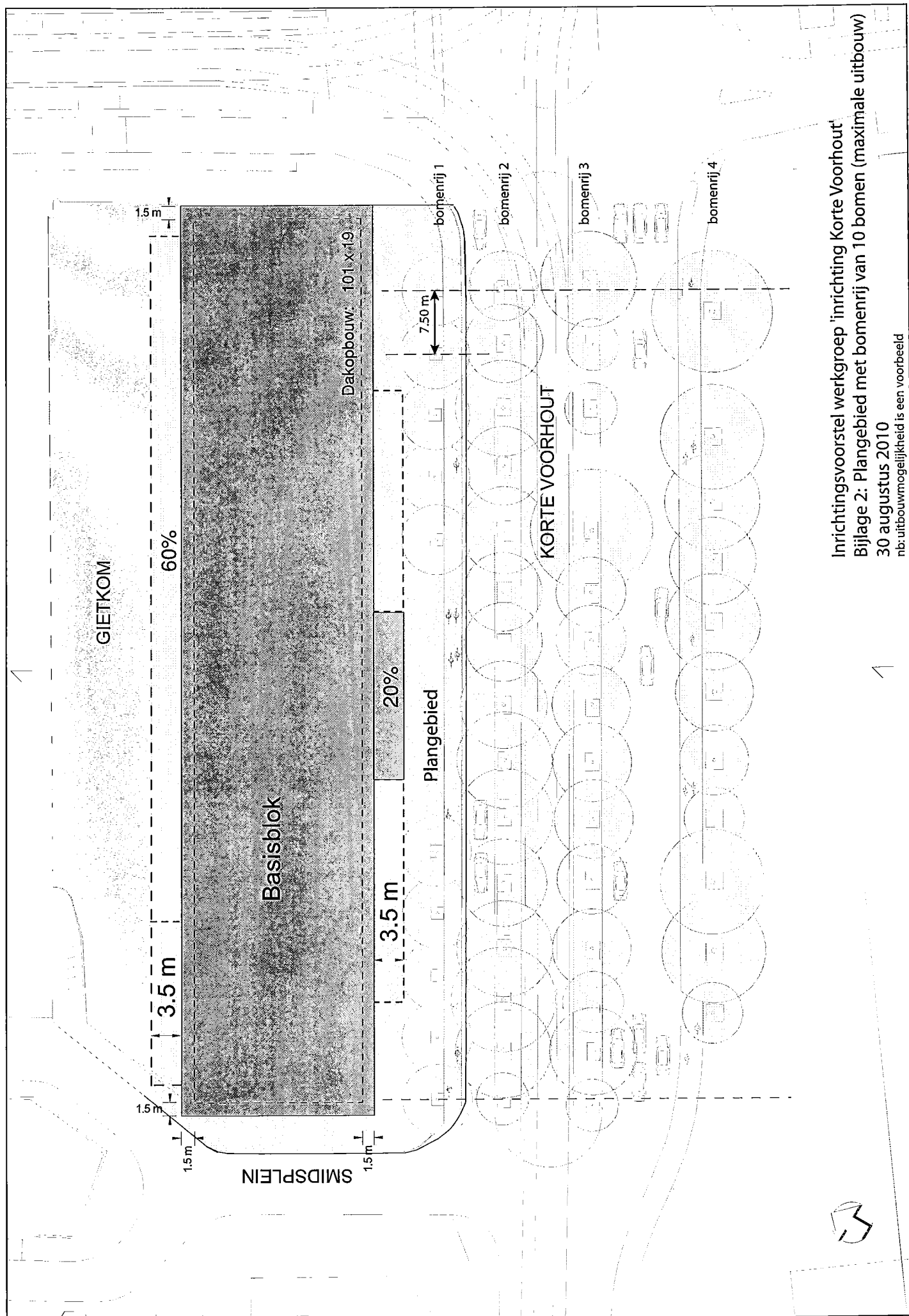
Samenvatting

Het inrichtingsvoorstel voor het Korte Voorhout komt tegemoet aan de essentiële voorwaarden van zowel het Rijk als de Gemeente Den Haag. Door het hanteren van een takvrijezone van 3 meter, een gedegen snoeiregiem en het toepassen van groeiplaatsverbetering bij de bestaande bomen in de rijen 2 t/m 4 en het inrichten van goede en duurzame groeiplaatsen voor de nieuwe bomen in rij 1 wordt een maximale kwaliteit bewerkstelligd ten aanzien van het "gesloten bladerdak". Door het weglaten van een boom en het vrij kunnen rangschikken van de bomen in de nieuwe bomenrij 1 blijft het mogelijk om een goede relatie te bewerkstelligen tussen de gewenste architectonische ambitie en verschijningsvorm van de nieuwbouw van de Hoge Raad en de inpassing in de omgeving.

* NB: vanaf de grens van het basisblok tot aan de grens van de bebouwing t.p.v. het Smitswater bestaat de mogelijkheid om tot 100% uit te bouwen.

Inrichtingsvoorstel werkgroep 'inrichting Korte Voorhout'
Bijlage 1: Plangebied met volledige bomenrij
30 augustus 2010

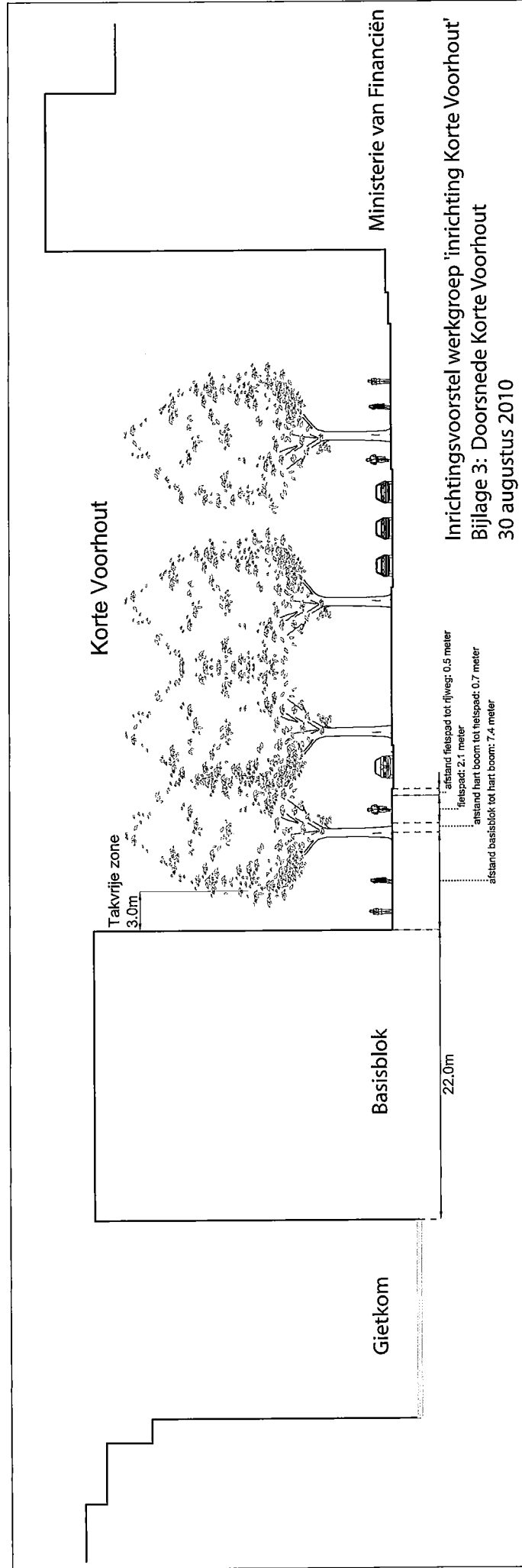

Inrichtingsvoorstel werkgroep 'inrichting Korte Voorhout'

Bijlage 2: Plangebied met bomenrij van 10 bomen (maximale uitbouw)

30 augustus 2010

nb: uitbouwmogelijkheid is een voorbeeld

Bijlage 4: Snoeiregiem, voorstel herplanting & groeiplaatsverbetering

Datum
30 augustus 2010

Snoeiregiem

In het verleden is vooral bij de bomen in de rijen 2 en 3 gericht gesnoeid t.b.v. de bovenleiding van de tram. Tussen de bestaande rijen hoeft momenteel niet veel anders gesnoeid worden dan tot nu toe. De bomen groeien in deze standplaatsen relatief langzaam, wat eerder gunstig is. Snoei tussen de rijen moet daarom gericht zijn op stabiliteit en evenwicht in de kronen. Door de korte onderlinge afstanden (ervan uitgaande dat er geen bomen in de rijen 2 t/m 4 gerooid worden) worden bij lang uitgaande takken regelmatig enkele deeltakken volledig afgezet. De hoofdtakken worden hierbij echter niet stomp afgezet maar blijven als doorgaande tak met functionerende en doorgaande sapstromen. Resultaat wordt op den duur een wat gedrongen kroon, zodat onlangs het gevoel van geslotenheid van het bladerdak toch wat licht tussen de bomen doorkomt. Een eerste gerichte snoei zou bij voorkeur al in 2010 of 2011 uitgevoerd kunnen worden. Vervolgens hoeft er slechts alle 4-5 jaar gericht gesnoeid te worden, de rest valt binnen regulier onderhoud (verwijderen van dood hout en gescheurde of problematische takken).

Wat anders is, is het snoeiregiem bij rij 2 aan de kant van de toekomstige rij 1. In de huidige situatie zijn de kronen van rij 2 aan deze kant nog niet te sterk ontwikkeld door de aanwezigheid van de scheefstaande en wat grotere bomen in rij 1. Wanneer de bomen in de huidige rij 1 gerooid worden en rij 2 meer ruimte krijgt zal de kroonontwikkeling aan de kant van de Hoge Raad (noordzijde) toenemen. Dit moet in toom gehouden worden om de nieuw te planten bomen voldoende ruimte te geven. Daarom moeten de bomen in rij 2 aan de noordzijde om de twee jaar teruggezet worden. Ook hier geldt: dikkere (hoofd)takken niet stomp afzagen (kandelaberen), maar selectief verwijderen van de doorlopende zijtakken en eventueel innemen van lang uitlopende dunnere takken aan de rand van de kroon. Dit moet door een vakbedrijf uitgevoerd worden, omdat bij verkeerde snoei veel waterlot ontstaat en de boom een warrige vorm kan krijgen.

Voorstel m.b.t. herplanting bomen rij 1

Voor de herplant van bomenrij 1 stelt de werkgroep een *Platanus x hispanica* 'acerifolia' voor met een plantmaat van 40/45. Dit is dezelfde soort plataan als die er nu staat met een diameter van circa 13 cm. In verband met het transport hebben deze bomen aan het begin een vrij smalle kroon. Deze dient ook om de twee jaar gesnoeid te worden. De bomen moeten in beginsel vooral hoogtegroeï realiseren en de (nog) beschikbare kroonruimte in richting van rij 2 opvullen. Aan de gebouwszijde moet eveneens vanaf begin erop gestuurd worden dat er voldoende ruimte tussen de bomen en de Hoge Raad blijft.

Snoei-intensiteit voor rij 2 en de nieuw aan te planten rij 1 in de beginfase:

Om de twee jaar (uitvoering door ervaren en vakbekwame mensen). Na 10-15 jaar zullen de nieuw geplante bomen in rij 1 groot genoeg zijn, zodat dan kan worden overgegaan naar een interval van 5 jaar (gerichte snoei). Aan de gevelzijde is het aangewezen om i.v.m. de takvrije zone van 3 meter tussen de bomen en het gebouw vaker te blijven snoeien. Hier is om de 3 jaar realistisch.

Groeiplaatsverbetering:

Datum

30 augustus 2010

De resultaten van het bodemonderzoek geven aan dat de bomen relatief weinig vocht en voeding kunnen opnemen vanuit het onderzochte profiel. Daarnaast is door de profilering en de zware funderingsconstructies van tram en rijbanen de groeiruimte bij veel bomen beperkt. De grondsoort bestaat vrijwel alleen uit schraal zand dat als fundering is aangebracht voor de verschillende verkeersfuncties. Het merendeel van de bomen heeft een redelijke conditie. In de toppen van veel bomen in rij drie is echter een lichte terugval te zien. Op termijn is de verwachting dat deze terugval zal toenemen door het gebrek aan voedingsstoffen en (bovengrondse en ondergrondse) groeiruimte. Het verbeteren van de ondergrondse groeiruimte kan worden gedaan door het bestaande zand plaatselijk te vervangen of te verrijken. Er zijn verschillende maatregelen denkbaar en mogelijk zoals bijvoorbeeld het aanbrengen van voedings- en beluchtingskokers in minder belaste zones, een gedeeltelijke gronduitwisseling of een combinatie van deze maatregelen. Het verbeteren van de groeiplaatsen is voor het behoud en verder ontwikkelen van het gesloten bladerdak op het Korte Voorhout noodzakelijk.

De bestaande groeiplaatsen van de bomen zijn dus niet bijzonder goed. Het bestand als geheel is stabiel, maar de groeiontwikkeling is traag. Het advies is om tot de realisatie van de nieuwbouw van de Hoge Raad hier niet te veel aan te doen, want de langzame groei maakt ook het ingrijpen in de kronen minder snel noodzakelijk. Als rij 1 herplant en een beetje op maat is (ca. 7 jaar na aanplant) zal een uitgebreide groeiplaatsverbetering plaats moeten vinden om de bomen voldoende toekomstperspectief te kunnen geven.

Naast groeiplaatsverbetering bij de bestaande bomen in de rijen 2 t/m 4 is het van belang dat bij de nieuw aan te planten bomen een goede en duurzame groeiplaats wordt gecreëerd.

Bijlage 5: Achtergrondinformatie m.b.t. richtlijnen & verplanting

Datum
30 augustus 2010

Richtlijnen m.b.t. onderlinge afstand tussen bomen/gebouw:

In de vakliteratuur wordt de volgende vuistregel gehanteerd:

minimale afstand = 0,6 x (kroondiameter op eindgrootte)

Een boom met een kroondiameter van 14 meter moet dan bijvoorbeeld op minimaal 8,4 meter vanuit een gevel of een ander object staan.

Huidige situatie:

Een plataan is een boomsoort die vrij groot kan worden. 14 meter kroondiameter in volwassen staat is een reële maat. Vanuit dit perspectief heeft bomenrij 1 altijd te dicht op de gevel gestaan.

Toekomstige situatie:

Het is mogelijk om in de kroonontwikkeling te sturen en de bomen aan de gevelzijde herhaaldelijk terug te zetten. Deze blijven dan 'duurzaam' wat smaller/kleiner. Als men een plataan met een redelijk normaal beeld wil hebben moet men naar de gevel toe wel een kroonontwikkeling van 4-5 meter toestaan. Hierbij komt nog, dat voor voldoende ruimte en licht tussen boomkronen en de gevel nog takvrije ruimte wenselijk is. In dit geval kan men naar de overkant refereren (Ministerie van Financiën) en een strook van minimaal 3 meter open laten.

Een aandachtspunt hierbij is dat het in toom houden van de kroonontwikkeling aan een kant intensiever beheer vraagt (verhoogde kosten) en uitvoering door deskundige boomverzorgers, omdat het beeld aan deze zijde anders op den duur gaat afwijken.

Richtlijnen m.b.t. onderlinge afstand tussen boomrijen onderling:

Huidige situatie:

In de huidige situatie bedraagt de afstand tussen bomenrij 1 en 2 en tussen bomenrij 2 en 3 telkens ca. 10 meter. Dat is op zich een goede maat voor het creëren van een gesloten bladerdak, zoals uit de huidige situatie blijkt: de bomen zijn nog lang niet op volle grootte maar zorgen toch al voor een beeld dat als gesloten wordt ervaren. Soms kennelijk ook al als een beetje donker.

Toekomstige situatie:

De boomrijen zouden in theorie ook dichter dan 10 meter afstand van elkaar kunnen staan, als men dat absoluut wil. Het is echter niet makkelijk wanneer men nieuwe (kleinere) bomen (rij 1) op relatief korte afstand en in dit geval aan de noordzijde van bestaande grotere bomen (rij 2) plant. De nieuwe bomen zullen zich minder goed ontwikkelen en eventueel scheef groeien.

Wanneer men bomenrij 1 verwijdert en herplant op ruim 8 meter vanuit de huidige gevellijn, dan is de onderlinge afstand tussen de (nieuwe) bomenrij 1 en de (bestaande) bomenrij 2 nog maar 6 meter. Dit is niet onproblematisch, en er zijn boomtechnische maatregelen nodig om tot een goed resultaat te komen. Men kan overwegen om in bomenrij 2 enkele bomen weg te halen. Probleem is dat weghalen van elke tweede boom (het zogenaamde principe van blijvers en wijkers) tot zeer grote onderlinge afstanden in deze rij gaat leiden. Beter was het om elke derde boom eruit te halen, maar dat betekent dat er binnen de rij bomen verplant/nieuw aangeplant moeten worden om tot de goede afstanden te komen.

De onderlinge afstanden van de bomen in rij 2 hebben wel enig effect op de maatregelen, die men moet nemen om de bomen in de nieuwe bomenrij 1 van de grond te krijgen. Als alle bomen in rij 2 blijven staan moeten de kronen aan de noordzijde herhaaldelijk teruggezet/ingenomen worden om de nieuwe bomen in rij 1 voldoende licht en ruimte te geven. Wanneer rij 1 een beetje op maat en hoogte is (dat zal wel 10 jaar duren) groeien de kronen van rij 2 en 1 in elkaar en vormen hier een samenhangend geheel, dat zeer dicht is (en ook zeer donker). Als men in rij 2 enkele bomen eruit haalt is er iets meer ruimte voor de nieuwe rij 1. Deze zou men bij voorkeur in verband met rij 2 planten, zodat elke boom zoveel mogelijk ruimte krijgt. Ook bij deze optie moeten de boomkronen in rij 2 enkele jaren teruggezet en in toom gehouden worden t.b.v. de ontwikkeling van de bomen in de nieuwe rij 1.

Kort samengevat:

Een nieuwe bomenrij is denkbaar, als die ongeveer ter plaatse van het huidige fietspad komt. Dit is echter verbonden aan best wat extra werk/beheer in de voorbereiding, de aanslagfase en in het latere beheer. Je moet je ook afvragen of je zulke korte afstanden tussen de rijen werkelijk wilt. Het kan, en er zijn geen richtlijnen die het tegenspreken.

Verplanten van bomen binnen het Korte Voorhout:

De huidige grote platanen van de eerste bomenrij zijn sterk scheefgegroeid. Ze lenen zich niet voor herplant. Ondanks dit feit, wordt hieronder wat achtergrondinformatie gegeven over verplanten. Hieruit kan afgeleid worden dat verplanten een zeer ingrijpende en kostbare operatie is, ook bij een eventuele overweging om bestaande bomen uit de overige rijen in de toekomst te verplanten.

Technieken:

Wij hebben met bomen met verschillende afmetingen te maken. Bij de kleinere exemplaren (stamdiameter tot ca. 30 cm) kan men waarschijnlijk nog met een verplantschap (vergelijkbaar een grote ijslepel) werken. Hier kom je op een kluitdiameter van 2,5 meter. De grotere bomen moeten met een grotere kluit verplant worden. Uitgangspunt is hierbij een kluitafmeting van ca. 4m x 4m (deze kluit is dan ook meer vierkant).

Voorbereiding:

Aan de rand van de toekomstige kluit worden de wortels afgestoken. Vaak gebeurt dit in twee deelstappen, om de boom niet te veel te belasten. Hiervoor moet elke keer de weg afgezet worden en opengebroken, wat op een verkeersrijp punt best veel gedoe is. Na het afsteken van de kluit wordt vloeibare voeding in de resterende kluit geïnjecteerd, om de vorming van een dicht pakket van opname-wortels te bevorderen. De bomen worden tevens wat teruggesnoeid, om de verminderde opnamecapaciteit te compenseren.

Verplanten:

Na de voorbereidingstijd (bij de bomen dikker dan 40 cm zou ik van 2 seizoenen uitgaan) kan verplant worden. Als de nieuwe plantplaatsen al beschikbaar zijn kunnen de bomen daar direct naartoe. In de realiteit blijkt dat met zulke werken vaak lastig qua logistiek, maar het is mogelijk. Aandachtspunt hierbij is dat men op de nieuwe locaties de grote kluiten kwijt moet. Mochten de nieuwe plantplaatsen nog niet beschikbaar zijn moeten de bomen tijdelijk in depot.

Hiervoor kan een grasveld dienen. Het kost wel geld om ze daar te verzorgen, en ook het transport zal met de tramleidingen een zeer lastig karwei worden. Mogelijk maken deze leidingen het zelfs zo ingewikkeld of duur, dat alleen verplanting vanuit rij 2 naar de nieuwe rij 1 een optie is.

Datum
30 augustus 2010

Nog niet meegenomen zijn mogelijke problemen met kabels, leidingen of bestaande funderingen. Vooral vlakbij de tram kunnen hier ongewenste effecten optreden, omdat de bomen hier mogelijk onregelmatige kluiten hebben gevormd (hierin passen ze zich op de beschikbare mogelijkheden aan).

Kort samengevat:

Al deze dingen naast elkaar leiden tot de conclusie, dat verplanting principieel mogelijk is, maar in dit geval tot behoorlijke hinder, meerkosten en risico's zal leiden.